

II RP: kara śmierci za korupcję

Niedługo po tym, jak Polska odzyskała niepodległość, za przestępstwa popełnione z chęci zysku przewidywano karę śmierci przez rozstrzelanie.

W czasie, kiedy premierem był Wincenty Witos, marszałkiem sejmu Wojciech Trąpczyński a ministrem sprawiedliwości Jan Morawski, taką karę przewidywały ustawy z roku 1920 i 1921 o odpowiedzialności urzędników za przestępstwa popełnione z chęci zysku.

Ustawa z dnia 18 marca 1921 r. o zwalczaniu przestępstw z chęci zysku, popełnionych przez urzędników (Dz.U. 1921 nr 30 poz. 177 1921.04.06)

(...) Art. 2. Urzędnik, winny:

przyjęcia bądź podarunku lub innej korzyści majątkowej, bądź obietnicy takiego podarunku lub innej korzyści majątkowej, danych w zamiarze skłonienia go do pogwałcenia obowiązków urzędowych lub służbowych, albo żądania takiego podarunku lub korzyści majątkowej;

innego przestępstwa służbowego, popełnionego z chęci zysku i z pogwałceniem obowiązków urzędowych lub służbowych w b. dzielnicach rosyjskiej i pruskiej, a w b. dzielnicy austriackiej nadużycia władzy urzędowej, popełnionego z chęci zysku - będzie karany śmiercią przez rozstrzelanie. (...)

Na niższą karę mógł liczyć sprawca korupcji czynnej. Osoba próbująca choćby bezskutecznie wręczyć łapówkę miała być karana ciężkim więzieniem od 4 do 15 lat. Gdyby jednak dopuszczała się takiego przestępstwa "zawodowo" kara była taka sama jak w przypadku urzędnika. (...)

Art. 4. Winny udziału w przestępstwach, przewidzianych w art. 1 i w ust. 2 art. 2 tej ustawy, o ile udział taki nie pociąga za sobą kary surowszej w myśl art. 1, będzie karany ciężkim więzieniem (domem karnym) od 4 do 15 lat; jeśli zaś winny dopuszcza się takiego przestępstwa zawodowo - będzie karany śmiercią przez rozstrzelanie. (...)

Ustawodawca przewidział jednak klauzulę niekaralności.

Art. 5 (...) Jednak będzie wolny od kary ten, kto przyczyni się do wykrycia lub udowodnienia dokonanego przekupienia, zanim władza, powołana do ścigania, dowie się o jego czynie. (...)

Kary mógł też uniknąć urzędnik winny kradzieży lub przywłaszczenia (sprzeniewierzenia), który dobrowolnie zwrócił mienie kradzione lub przywłaszczone (sprzeniewierzone), albo w inny sposób wynagrodził szkodę, zanim jego wina ujawniona została przed władzą do ścigania przestępstw powołaną.

Powyższa ustawa została uchylona na mocy ustawy z dnia 1 czerwca 1923 roku za prezydentury Stanisława Wojciechowskiego.

Zobacz:

[Ustawa z dnia 18 marca 1921 r. o zwalczaniu przestępstw z chęci zysku, popełnionych przez urzędników \(Dz.U. 1921 nr 30 poz. 177 1921.04.06\) \(pdf 160 KB\)](#)

[Ustawa z dnia 30 stycznia 1920 r. w przedmiocie odpowiedzialności urzędników za przestępstwa popełnione z chęci zysku \(Dz.U. 1920 nr 11 poz. 61\) \(pdf 137 KB\)](#)

Źródło: sejm.gov.pl

